Zahvala pripada samo Allahu, neka su mir i salavat na Allahovog Poslanika, na njegovu porodicu i ashabe i one koji ga slijede. A zatim.

Od Allahovih blagodati kojima je počastio Svoje robove je to da im je propisao vremena (periode) za određene 'ibadete, kako bi u njima činili dobro koje ih je prošlo i kako bi sa njima dopunili onaj manjak 'ibadeta. Od tih vrijednih i uzvišenih vremena je prvih deset dana mjeseca zil-hidždžeta.

Vrijednost prvih deset dana mjeseca zil-hidždžeta:

1. Allah ﷻ se kune sa prvih deset dana mjeseca zil-hidždžeta kada kaže: {Tako mi zore, i deset noći} [El Fedžr: 2-1]. Rekao je Ibn Kesir: „'Deset noći' se misli na deset noći mjeseca zil-hidždžeta, a isto to su rekli Ibn 'Abbas, Ibnul-Zubejr, Mudžahid i drugi od selefa i kasnijih prethodnika. [Tefsir Uzvišenog Kur'ana]
Allah ﷻ se ne kune osim sa uzvišenom stvari! Rekao je Ibnul-Kajjim: „Vrijeme (period) koje se sastoji od ovakvih djela zaslužuje da se Gospodar ﷻ zakune njim. [Et-tibjan fi Aksam el Kur'an]

2. Allahov Poslanik ﷺ nas je obavijestio da su prvih deset dana mjeseca zil-hidždžeta najbolji dani na dunjaluku i da je dobro djelo u njima bolje od bilo kojeg učinjenog djela u drugim danima. Prenosi se od Ibn 'Abbasa ﷺ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: ''Ne postoje dani u kojima su dobra djela draža Allahu od dobrih djela u ovim danima'' - misleći na prvih deset dana zil-hidždžeta. Prisutni upitaše: ''Allahov Poslaniče, pa čak ni borba na Allahovom putu - džihad?'' Poslanik ﷺ je odgovorio: ''Čak ni borba na Allahovom putu, osim u slučaju kada čovjek ode da se bori radi Allaha žrtvujući sebe i svoj imetak i ništa od toga ne vrati.“ [Bilježi Buhari]

Rekao je Ibn Redžep el Hanbeli: “Ovaj hadis nam ukazuje na to da su djela u ovim danima – misli na prvih deset dana zil-hidždžeta – najdraža djela Allahu od bilo kojih djela u drugim danima, bez ikakvog izuzetka. Pa ako su Allahu najdraža onda su i najbolja kod Njega.” [Lataif el Me'arif fiha li mevasim el 'amel minel-vezaif]

3. U ovih prvih deset dana zil-hidždžeta nalazi se uzvišen

dan kod Allaha, a to je dan 'Arefata, dan u kojem je Allah usavršio Svoju vjeru, dan u kojem post iskupljuje grijehe dvije godine unazad. Prenosi se od Ebi Katade el Ensarija ﷺ da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: „Post na dan 'Arefata je kod Allaha vrijedan toliko da briše grijehe počinjene prošle godine i godine prije.“ [Bilježi Muslim]

U prvih deset dana se nalazi i dan klanja (Kurban-Bajram), najvrijedniji dan u godini, zatim se nalazi i dan Hadždžil-ekber (hadždža) u kojem se maksimalno čine 'ibadeti i dobra djela kao ni u jednom drugom danu. Rekao je Ibn Hadžer: “Mislim da je razlog odlikovanja deset dana zil-hidždžeta zato što su u njima sakupljeni svi temeljni 'ibadeti: namaz, post, sadaka, hadždž, a to nije slučaj ni sa bilo kojim drugim vremenom.” [Fethul-Bari]
I rekao je Ibnul-Kajjim: „Prvih deset dana zil-hidždžeta su odlikovani sa dva posebna dana, danom klanja (Kurban-Bajram) i danom 'Arefata.“ [Zadul-Me'ad]

Najvažniji 'ibadeti u prvih deset dana zil-hidždžeta:

Od Allahovih blagodati na Njegovog roba jeste da rob istinski spozna uzvišenu blagodat ovih deset dana kojima ga je Allah počastio. Zaista to neće spoznati osim istinski Allahovih robovi koji se maksimalno trude u izvršavaju 'ibadeta prema Allahu. Stoga je vadžib (obaveza) na svakom muslimanu da ima osjećaj za spoznavanje ove blagodati i da iskoristi ovu šansu. Selefi su se u ovim danima trudili u izvršavanju 'ibadeta mnogo više nego u drugim danima, kao što nam je to potvrđeno u njihovoj siri (biografiji).

Vrijedna djela koja bi musliman trebao izvršavati u ovim danima postoji jako mnogo, od kojih su:

Džihad na Allahovom putu, učenje (recitiranje) Kur'ana, klanjanje namaza u džem'atu u mesdžidima, dobročinstvo prema roditeljima, održavanje rodbinskih veza, podsticanje na dobro, popravljanje odnosa među ljudima, dočekivanje gosta, davanje imetka na Allahovom putu, posjećivanje bolesnika, itd.

Međutim, tu postoje posebna djela kojima se treba dati najviše pažnje, a ona su:

1. Učestalo činjenje zikra (veličanje Allaha): Rekao je Uzvišeni: {Da bi u određene dane, prilikom klanja kurbana, kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali.} [El Hadždž: 28] Rekao je Ibn Redžep: “Džumhur (idžma') uleme je da se sa 'određenim danima' misli na deset dana zil-hidždžeta.” [El-Lataif] Zbog toga je Allahov Poslanik ﷺ obavijestio muslimane da u ovim danima što više čine zikrullah, kao što je izgovaranje La ilahe illallah, Allahu Ekber, Elhamdulillah. Kao što nam je ﷺ to rekao: “Ne postoje veličanstveniji dani kod Allaha, niti dani u kojima su dobra djela draža Allahu od ovih deset dana, mnogo u njima Allaha spominjite et-tehlilom (izgovarajući riječi la ilahe illellahu), et-tekbirom (veličanjem Allaha izgovarajući riječi Allahu ekber), et-tehmidom (zahvalom Allahu riječima elhamdulillahi).” [Sahih, bilježi Ahmed i drugi] Bilježi Buhari u svom Sahihu: “'Omer ﷺ bi učio tekbire u svom šatoru i to bi čuli oni u džamiji pa bi ih i oni počeli učiti kao i svijet u čaršiji, sve dok se Mina ne bi zaorila tekbirima. Omerov sin je isto tako učio tekbire na Mini, iza namaza, u postelji, u šatoru, na sijelima i svim prolazima.“ Stoga, od najposebnijih djela u ovih deset dana je izgovaranje tekbira, gdje čovjek povisiva svoj glas tekbirajući, a žena stišava svoj glas izgovarajući tekbire. Ovo izgovaranje tekbira se sastoji od dvije vrste. Prva vrsta: opći tekbiri – koji se izgovaraju tokom svih ovih deset dana i u danima bajrama. Druga vrsta: posebni tekbiri – koji se izgovaraju nakon svakog namaza počevši sa sabah namazom dana 'Arafeta, a završivši se s ikindijom četvrtog dana Bajrama – to su tekbiri ejamun tešriqa. Način izgovaranja tekbira je: Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, La ilahe illAllah, vAllahu Ekber, Allahu Ekber ve lillahil-hamd.

2. Post: Musliman bi trebao da posti devet dana zil-hidždžeta (sve dane ili one koji su mu lahki). Prenosi Hunejde bin Halid od svoje žene, a ona od žena Allahovog Poslanika ﷺ: “Poslanik ﷺ je postio 'Ašuru, devet dana zil-hidždžeta, i od svakog mjeseca po tri dana.“ [Sahih, bilježi En-Nesai] Većina uleme je stave da se posti svih devet dana, a imam Nevevi kaže da je postiti ovih devet dana jako poželjno. [El Menhadž]

3. Klanje kurbana: Od djela u ovih deset dana je i klanje kurbana kojim se rob približava Allahu. Klanje kurbana je

potvrđeni sunnet i postaje obavezan na roba zavisno od njegovog financijskog stanja (ko ima dovoljno imetka). Svaki musliman bi trebao da uradi to djelo (da zakolje kurban) i da ga ne zapostavi jer ga je Allahov Poslanik ﷺ stalno prakticirao, a tako i njegovi ashabi ﷺ poslije njega. Prenosi se od Ibn 'Omera ﷺ da je rekao: „Allahov Poslanik ﷺ je (svih) deset godina, koliko je proveo u Medini, klao kurban." [Hasen, bilježi Tirmizi] Rekao je Ibnul-Kajjim: "Allahov Poslanik ﷺ nije ostavljao klanje kurbana." [Zadul-Me'ad]

4. Hadždž i 'Umra: Najbolje djelo koje rob može uraditi u ovih deset blagoslovljenih dana je obavljanje hadždža, ako je u mogućnosti. Pa koga je Allah počastio da obavi hadždž, njemu pripada (od nagrade) ono što nam je rekao naš Poslanik ﷺ: „'Umra do 'umre briše grijehe koji su u međuvremenu počinjeni, a za primljen hadždž nema druge nagrade do Džennet." [Muttefekun 'alejh] Molimo Uzvišenog Allaha da počasti našu braću mudžahide u vilajetima Nedžd i El Hidžaz da oslobode Mekku i Medinu iz ruku tavagita Aal Selul (Allah ih ponizio) i da nas opskrbi da obavimo hadždž i 'umru pod hladovinom Šerijata.

Važna napomena:
Neko će možda upitati: „Kako čovjek da spoji između hadisa Allahovog Poslanika ﷺ u kojima je odlikovao djela u prvih deset dana zil-hidždžeta nad ostalim djelima i mnogih potvrđenih hadisa koji su odlikovali džihad na Allahovom putu nad ostalim djelima, i u kojima stoji da je džihad na Allahovom putu vrhunac islama?! Među tim hadisima je i hadis u kojem je Ebi Hurejre ﷺ pitao Allahovog Poslanika ﷺ: „Koje djelo je najvrijednije? On ﷺ je odgovorio: 'Iman (vjerovanje) u Allaha i Njegovog Poslanika.' A zatim? Rekao je ﷺ: 'Džihad na Allahovom putu.?'"
[Muttefekun 'alejh]

Da bi se spojilo između ovih predaja spomenućemo govor Ibn Hadžera: „Ovim se misli na to kad džihad nije farz (obaveza). Govor u vezi vrijednosti djela se misli na djela mimo farzova (obaveznih djela)." [Fejdul-Bari] Rekao je Ibn Redžep: „Farzovi (obavezna djela) koji se obavljaju u prvih deset dana zil-hidždžeta su bolji farzovi od svih drugih farzova u drugih deset dana. Dobrovoljna djela (nevafil)

obavljena u ovih deset dana su bolja od drugih dobrovoljnih djela. A što se tiče dobrovoljnih djela u prvih deset dana mjeseca zil-hidždžeta pa oni nisu bolji od farzova (obaveznih djela) u drugim danima. Post prvih deset dana mjeseca ramazana je bolji i vrijedniji od posta prvih deset dana zil-hidždžeta, jer je farz bolji i vrijedniji od nafile. [Fethul-Bari]

Ulema je složna da je džihad – pa makar bio džihadu-t-taleb – najbolja vrsta 'ibadeta i pokornosti i ništa mu nije ravno. Rekao je šejhul-islam Ibn Tejmijje: „Ulema se složila –u onome što mi je poznato- da nema ništa bolje i vrijednije u dobrovoljnim djelima od džihada. Džihad je bolji od hadždža i od dobrovoljnog posta i od dobrovoljnog namaza." [Medžmu'al-fetava]

Pa kakvo je tek onda stanje kad se radi o odbrambenom džihadu, kad je džihad fard 'ajn svakom muslimanu, kao što je to slučaj danas!? Rekao je Ibn Tejmijje u vezi odbrambenog džihada protiv Tatara: "Čak i kad bi među nama bili oni prijašnji, prvi od muhadžira i ensarija, kao što su Ebi Bekr, 'Omer, 'Osman, 'Ali i drugi, njihovo najbolje djelo bi bio džihad protiv ovih mudžrima (kriminalaca). [Medžmu'al-fetava]

Stoga, kad je u pitanju džihad, pogotovo onaj koji je obavezan (kao što je slučaj sa odbrambenim džihadom), on postaje bolje djelo od svih drugih 'ibadeta (obaveznih i preporučenih). A kad je džihad dobrovoljan (kao što je slučaj sa džihadu-t-taleb) i desi se u prvih deset dana zil-hidždžeta, onda on spada u najbolje dobrovoljno djelo koje rob može učiniti.

Brate muslimanu dobro se opskrbi ovih dana jer ta opskrba je uzvišena i njena se vrijednost, wallahi, ne može procijeniti. Čini dobrih djela što više možeš. Požuri sa hajrom prije nego što edžel (smrt) dođe. Danas su djela bez obračuna, a sutra je obračun bez djela.

Allahu počasti nas da doživimo prvih deset dana zil-hidždžeta i pomozi nas u njima da Te spominjemo, hvalimo i činimo dobra djela i 'ibadete. Neka su mir i salavat na našeg Poslanika Muhammeda, njegovu porodicu i ashabe.

مكتبة الهمّة
Islamska država

Zabilježeni 'ibadeti prvih

deset dana mjeseca zil-hidždžeta

Zil-Hidždže, 1437.